

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ **ФІЛОЛОГІЧНИЙ**
КАФЕДРА *слов'янської філології*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан *філологічного* факультету

T.B. Хом'як
21 серпня 2019 р.

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки **бакалавра**
(назва освітнього ступеня)
спеціальності **035 Філологія**
(шифр, назва спеціальності)

Спеціалізація **035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно) – перша – польська,**
Освітня програма **Слов'янський переклад (польський)**

Укладачі

Дука Л.І., кандидат філологічних наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри **слов'янської філології**

Протокол № 1 від “ 21 ” серпня 2019 р.
Завідувач кафедри

I.Y. Pavlenko
(ініціали, прізвище)
(підпис)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету **філологічного**
Протокол № 1 від “ 21 ” серпня 2019 р.
Голова науково-методичної ради

I.I. Ільченко
(ініціали, прізвище)
(підпис)

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>03 – «Гуманітарні науки»</u> (шифр і назва)	денна форма навчання Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки нормативна
Розділів – 2	Спеціальність <u>035 Філологія</u>	Рік підготовки: 4-й
Загальна кількість годин – 120	Спеціалізація <u>035.033 Слов'янські мови та літератури</u> <u>(переклад включно),</u> <u>перша – польська.</u> Освітня програма <u>Слов'янський переклад</u> <u>(польський)</u>	7-й семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції 20 год. Практичні 20 год. Самостійна робота 80 год. Вид підсумкового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство» є: навчання принципів і методів дослідження російськомовного матеріалу з точки зору лінгвокраїнознавства; формування лінгвокраїнознавчої компетенції в процесі вивчення письмового та усного перекладу.

Основними завданнями викладання дисципліни «Лінгвокраїнознавство» є: сформувати у студентів уявлення про взаємодію кодів російської мови та культури, про культурні феномени та їх національно-асоціативне тло, про прецедентні феномени російської культури; ознайомити із зasadами творення та відбиття мовної картини світу та екстравінгістичними явищами, які мають вплив на розвиток російської мови; сформувати вміння висловлювати свою думку і доводити її, формулювати і розв'язувати науково-дослідницькі проблеми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- значущість лінгвокраїнознавства у професійній підготовці;
- соціокультурний портрет, національне надбання та культурну спадщину країн мови, що вивчається;
- методологічні основи, носії та джерела лінгвокраїнознавства, культуроносну функцію російської мови як іноземної
- систему і структуру іноземної мови, роль іноземної мови у сучасному суспільстві;
- сутність мови як суспільного явища, походження і класифікацію мов;
- літературу країн російської мови;

вміти:

- володіти інтегрованою методикою викладання російської мови як іноземної;
- знаходити викладацькі та перекладацькі прийоми презентації для закріплення активізації національно-специфічних мовних одиниць і культурознавчого читання текстів на практичних мовних заняттях;
- аналізувати російську мову з метою виявлення в ній національно-культурної семантики;
- перекладати оригінальні тексти та аналізувати тексти, висловлювати власну думку з приводу тих чи інших подій у суспільстві, базуючись на здобутих знаннях;
- критично оцінювати запропонований матеріал і активно працювати з ним.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- ✓ функціональну компетентність (те, що людина має вміти робити у трудовій діяльності, сфері навчання);
- ✓ когнітивну, що передбачає використання теорії та понять, а також схованих знань, здобутих на підґрунті практичної діяльності;
- ✓ особистісну, що передбачає поведінкові вміння фахівця у конкретній ситуації;
- ✓ міжкультурну, що вирізняє фахівця уміннями і навичками вибудовувати міжособистісні відносини в мультикультурному професійному просторі з урахуванням культурних особливостей учасників взаємодії; конструктивно вирішувати конфлікти між представниками різних культур тощо.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс „Лінгвокраїнознавство” тісно пов’язаний із курсами «Вступ до мовознавства», «Основна іноземна мова (російська)», «Лінгвокультурологія», «Порівняльна лексикологія», «Практикум перекладу з російської мови», «Історія російської мови», «Стилістика і культура мовлення», «Порівняльна стилістика», «Історія світової літератури», «Країнознавство», «Соціологія», «Культурологія», «Основи міжкультурної комунікації» тощо та передбачає використання в подальшому при вивчені багатьох інших дисциплін професійної підготовки фахівця.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні положення лінгвокраїнознавства

Тема 1. Теоретичні основи лінгвокраїнознавства

Статус лінгвокраїнознавства серед інших лінгвістичних дисциплін. Предмет і завдання лінгвокраїнознавства. Методологічні принципи в основі країнознавства. Соціально-філософські підходи у розумінні та визначенні культури. Філософи, лінгвісти та лінгводидакти про соціальну природу мови.

Лінгвокультурологія у становленні особистості іноземця. Лінгвокультурологічний опис мової особистості перекладача. Акультурація, асиміляція, особистість на рубежі культур. Міжкультурна комунікація в лінгвокраїнознавчій термінології.

Тема 2. Визначення та предмет лінгвокраїнознавства

Реляційно-перекладне викладання мови. Лінгвокраїнознавство як аспект у викладанні мови. Загальнокраїнознавчі та лінгвокраїнознавчі підходи у зв'язку з викладанням мови.

Тема 3. Переклад у міжкультурній комунікації

Визначення поняття «культура» та підходи до її розуміння. Історія виникнення культури та її розвиток. Субкультура, національна культура, інкультурація та акультурація.

Переклад у міжкультурної комунікації. Лінгвоетнічний бар'єр у перекладі. Лінгвістичні фактори лінгвоетнічного бар'єру. Лінгвоетнічний бар'єр: екстравінгвістичні фактори перекладу. Проблеми формування лінгвокраїнознавчої компетенції перекладача.

Розділ 2. Номінативні одиниці мови у країнознавчому висвітленні

Тема 4. . Національно-культурна семантика російського слова

Лінгвокраїнознавство як лексичні одиниці з культурним компонентом. Номінативне і реляційне значення мовних одиниць. Лінгвокраїнознавча теорія слова. Лексичне поняття і понятійна безеквівалентність. Лексичний фон і фонова неповноеквівалентність. Класифікація безеквівалентної та фонової лексики. Способи перекладу. Фонові особливості російської лексики.

Тема 5. Ономастика, термінологія, фразеологія та афористика як носії національно-культурної семантики

Джерела національно-культурної інформації. Конотативний аспект семантики номінативних одиниць. Власне ім'я як член декількох змістовних груп. Фонові особливості антропонімів. Зооніми у лінгвокраїнознавчому висвітленні. Національно-культурна семантика топонімів. Країнознавча інформація власних імен артефактів.

Лексичний і науковий фони терміну як носії національно-культурної семантики. Лексика, що термінує, і лексика термінологічного походження.

Фразеологія та афористика як лінгвокраїнознавчі джерела. Номінативна семантика фразеологізму. Двопланна семантика фразеологізму. Фразеологічний фон і його національно культурна семантика.

Класифікація афоризмів. Афористичний рівень мови. Двопланна семантики афоризму. Національно-культурна семантика афористичного фону. Функції афоризмів. Використання і модифікація мовних афоризмів у мовленні. Лінгвокраїнознавчі словники фразеології та афористики.

Невербальні засоби спілкування в українській, російській, польській та болгарській мовах: порівняльний аспект.

Тема 6. Текст у лінгвокраїнознавчому висвітленні

Питання відбору країнознавчих перекладних текстів за змістовними критеріями. Прагматичні та проективні тексти. Способи кодування та передачі тексту. Проективні тексти: формування навичок лінгвокраїнознавчого читання. Лінгвокраїнознавче читання прагматичного та проективного текстів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
1	2	3	пр.	лаб	СР
				5	6
Розділ 1. Основні положення лінгвокрайнознавства					
Тема 1. Теоретичні основи лінгвокрайнознавства	23	4	4		15
Тема 2. Визначення та предмет лінгвокрайнознавства	9	2	2		5
Тема 3. Переклад у міжкультурній комунікації	28	4	4		20
Разом за розділом 1	60	10	10		40
Розділ 2. Номінативні одиниці мови у крайнознавчому висвітленні					
Тема 4. Національно-культурна семантика російського слова	18	4	4		10
Тема 5. Ономастика, термінологія, фразеологія та афористика як носії національно-культурної семантики.	33	4	4		25
Тема 6. Текст у лінгвокрайнознавчому висвітленні	9	2	2		5
Разом за розділом 2	60	10	10		40
Усього годин	120	20	20		80

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи лінгвокрайнознавства	4
2	Тема 2. Визначення та предмет лінгвокрайнознавства	2
3	Тема 3. Переклад у міжкультурній комунікації	4
4	Тема 4. Національно-культурна семантика російського слова	4
5	Тема 5. Ономастика, термінологія, фразеологія та афористика як носії національно-культурної семантики.	4
6	Тема 6. Текст у лінгвокрайнознавчому висвітленні	2
	Разом	20

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи лінгвокрайнознавства	4
2	Тема 2. Визначення та предмет лінгвокрайнознавства	2
3	Тема 3. Переклад у міжкультурній комунікації	4
4	Тема 4. Національно-культурна семантика російського слова	4
5	Тема 5. Ономастика, термінологія, фразеологія та афористика як носії	4

	національно-культурної семантики.	
6	Тема 6. Текст у лінгвокраїнознавчому висвітленні	2
	Разом	20

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p style="text-align: center;">Тема 1. Теоретичні основи лінгвокраїнознавства</p> <p>Статус лінгвокраїнознавства серед інших лінгвістичних дисциплін. Предмет і завдання лінгвокраїнознавства. Методологічні принципи в основі країнознавства. Соціально-філософські підходи у розумінні та визначенні культури. Філософи, лінгвісти та лінгводидакти про соціальну природу мови.</p> <p>Лінгвокультурологія у становленні особистості іноземця. Лінгвокультурологічний опис мовної особистості перекладача. Акультурація, асиміляція, особистість на рубежі культур. Міжкультурна комунікація в лінгвокраїнознавчій термінології.</p>	15
2	<p style="text-align: center;">Тема 2. Визначення та предмет лінгвокраїнознавства</p> <p>Реляційно-перекладне викладання мови. Лінгвокраїнознавство як аспект у викладанні мови. Загальнокраїнознавчі та лінгвокраїнознавчі підходи у зв'язку з викладанням мови.</p>	5
3	<p style="text-align: center;">Тема 3. Переклад у міжкультурній комунікації</p> <p>Визначення поняття «культура» та підходи до її розуміння. Історія виникнення культури та її розвиток. Субкультура, національна культура, інкультурація та акультурація.</p> <p>Переклад у міжкультурній комунікації. Лінгвоетнічний бар'єр у перекладі. Лінгвістичні фактори лінгвоетнічного бар'єру. Лінгвоетнічний бар'єр: екстраполінгвістичні фактори перекладу. Проблеми формування лінгвокраїнознавчої компетенції перекладача.</p>	20
4	<p style="text-align: center;">Тема 4. Національно-культурна семантика російського слова</p> <p>Лінгвокраїнознавство як лексичні одиниці з культурним компонентом. Номінативне і реляційне значення мовних одиниць. Лінгвокраїнознавча теорія слова. Лексичне поняття і понятійна безеквівалентність. Лексичний фон і фонова неповноеквівалентність. Класифікація безеквівалентної та фонової лексики. Способи перекладу. Фонові особливості російської лексики.</p>	10
5	<p style="text-align: center;">Тема 5. Ономастика, термінологія, фразеологія та афористика як носії національно-культурної семантики</p> <p>Джерела національно-культурної інформації. Конотативний аспект семантики номінативних одиниць. Власне ім'я як член декількох змістовних груп. Фонові особливості антропонімів. Зооніми у лінгвокраїнознавчому висвітленні. Національно-культурна семантика топонімів. Країнознавча інформація власних імен артефактів.</p> <p>Лексичний і науковий фон терміну як носії національно-культурної семантики. Лексика, що термінує, і лексика термінологічного походження.</p> <p>Фразеологія та афористика як лінгвокраїнознавчі джерела.</p> <p>Номінативна семантика фразеологізму. Двопланна семантики фразеологізму. Фразеологічний фон і його національно-культурна</p>	25

	семантика. Класифікація афоризмів. Афористичний рівень мови. Двопланна семантика афоризму. Національно-культурна семантика афористичного фону. Функції афоризмів. Використання і модифікація мовних афоризмів у мовленні. Лінгвокраїнознавчі словники фразеології та афористики. Невербальні засоби спілкування в українській, російській, польській та болгарській мовах: порівняльний аспект	
6	Тема 6. Текст у лінгвокраїнознавчому висвітленні Питання відбору країнознавчих перекладних текстів за змістовними критеріями. Прагматичні та проективні тексти. Способи кодування та передачі тексту. Проективні тексти: формування навички лінгвокраїнознавчого читання. Лінгвокраїнознавче читання прагматичного і проективного текстів.	5
	Разом	80

8. Види контролю і система накопичення балів

Студенти dennої форми можуть отримати таку кількість балів:

У межах поточного контролю

30 балів – за засвоєння теоретичної бази (тестові завдання за теоретичним матеріалом лекції та практичного заняття;

30 балів – набуття практичних вмінь і навичок (завдання практичного змісту, що подаються до планів на практичне заняття, виконання практичної роботи на занятті за темою);

У межах підсумкового контролю

40 балів: **20 балів** – залік (підсумковий контроль у вигляді контрольного тестування та виконання практичних завдань)

20 балів - наявність підготовлених аналітичних довідок (**5** балів), виконання письмових завдань різного типу (**5** балів), усне фронтальне опитування (**10** балів).

Критерії оцінювання:

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування.

За усну відповідь на занятті студент може отримати максимум **5** балів за високий рівень знань, продемонстрований у відповіді, та вільне володіння лінгвокраїнознавчими термінами. За доповнення та участь в обговоренні питань – максимум **2** бали за уміння використовувати загальні відомі докази із самостійною правильною аргументацією.

За самостійну роботу на занятті – максимум **3** бали за вміння вільно виконувати передбачені завдання та вправи.

Відповідь на практичному занятті – максимум **5** балів.

5 балів ставиться, якщо студент виявив всебічні, системні й глибокі знання теоретичного матеріалу, вільно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв взаємозв'язок основних категорій і понять із заданої теми, володіє лінгвістичною термінологією, уміє використовувати загально відомі докази із самостійною правильною аргументацією, і, як наслідок, точно і переконливо аналізує історичні явища;

4 бали ставиться, коли студент дав правильну й вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і наукових джерел, уміння використовувати загально відомі докази із самостійною правильною аргументацією, володіє лінгвістичною терміносистемою, має знання теоретичного матеріалу з теми, що вивчається, і, як наслідок, уміє аналізувати культурологічні явища, але при цьому може припускатися незначних помилок і сам виправити їх за умови корегуючих питань викладача.

3 бали отримує студент, якщо його знання є достатніми для засвоєння теми, але він не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, допускається неточностей та помилок, і не може їх проаналізувати та самостійно виправляти.

2 бали ставляться, якщо студент має поверхові знання з теми, що вивчається, не вміє навіть послідовно передавати теоретичний матеріал за підручником, дає неправильні відповіді на запитання викладача.

1 бал студент отримує, якщо він продемонстрував відсутність знань з теми практичного заняття, виявив значні прогалини в знаннях навчального матеріалу, не може відповісти на жодне запитання викладача.

Письмовий контроль у вигляді контрольних робіт оцінюється в максимум **2 бали** (контрольна робота № 1), **2 бали** (контрольна робота № 2), якщо студент дав відповідь на 5 питань із 10 тестів та надав аналітичні розробки за всіма темами розділу; **1 бал** – без наукових розробок.

Поточне тестування за кожною темою оцінюється максимум **1 бал** за 5 питань із 10 тестів.

	Вид контролального заходу / кількість контрольних заходів / кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Поточне тестування за кожною темою	6	1	6
2	Виконання практичного завдання до плану заняття та підготовка питань	10	5	50
3	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу Розділ 1. Основні положення лінгвокраїнознавства	1	2	2
4	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу Розділ 2. Номінативні одиниці мови у країнознавчому висвітленні	1	2	2
5 Підсумковий контроль	Залік: підсумковий контроль у вигляді теоретичного питання та виконання практичних завдань; Додаткові завдання: захист аналітичної довідки	1 1	10 10 20	20 20 20
		20		100

Розподіл балів, які отримують студенти

При вивченні курсу студент виконує такі види робіт: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу для відповідей на практичних заняттях, вивчення матеріалу для самостійної роботи, підготовка аналітичної довідки та написання поточної контрольної роботи за двома розділами.

Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні двох розділів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку «зараховано» (100 – 60 балів), «не зараховано» (з можливістю повторного складання / або з обов'язковим повторним курсом). Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

6. Бушра Э.Ф.Б. Лингвострановедческий потенциал номинативно-субстантивных словосочетаний русского языка и его реализация в ориентированных учебных материалах. Москва : МГУ, 1985. 211 с.
7. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. Москва : Русские словари, 1996. 416 с.
8. Верещагин Е.М., Вуйович И. , Чакраварти Ч. Лингвострановедческое чтение в преподавании русского языка как иностранного: осн. секц. докл. *Шестой междунар. конгресс преподавателей русского языка и литературы*. Будапешт, 11 —16 авг. 1986 г. Будапешт, 1986. С. 186 – 287.
9. Вуйович И. Вопросы лингвострановедческого преподавания русского языка (Из опыта преподавателя венгерской средней школы). Москва; Будапешт, 1986. 312 с.
10. Герд А.С. Введение в этнолингвистику: учебное пособие. Санкт-Петербург: Изд-во СПбГУ, 1995. 217 с.
11. Доценко Н.П. Социолингвистическая интерпретация речи литературных персонажей. Харьков: ХГУ, 1986. 198 с.
12. Дрокин С.М. Лингвострановедческий подход к специальной лексике и его учебная реализация. Москва : МГУ, 1989. 203 с.
13. Ендольцев Ю.А . Становление и роль лингвострановедения в преподавании русского языка в Чехословакии. Енинград : ЛГУ, 1986. 198 с.
14. Лингвострановедение и текст: сб. статей / под ред. Е.М. Верещагина и В.Г. Костомарова. Москва : Русский язык , 1987. 211 с.
15. Листроэа-Правда Ю.Т. Спецкурс «русский язык и культура» для студентов-филологов. *Русский язык конца XX века*. Воронеж, 1998. С. 170 – 172.
16. Мисёнг Д. Принципы отбора и презентации культуроцентрических материалов о русском/советском искусстве при обучении польских студентов-руссистов (I, IV курсов). Москва : МГУ, 1989. 208 с.
17. Ростова Е. Г., Юдин В.Б . Лингвострановедческая работа над художественным текстом: учеб. пособие для студентов-филологов (включенное обучение). Москва : Русский язык, 1986. Ч. 1. Тексты русской классической литературы XIX в. 312 с.
18. Струмила Л.П. Обучение иностранных студентов лингвострановедческому компоненту чтения газеты. Ленинград : ЛГУ, 1989. 223 с.
19. Толстой Н.И. Язык и народная культура. Очерки по славянской мифологии и этнолингвистике. Москва : Индрик, 1995. 512 с.
20. Траоре Л. Русские типовые речевые ситуации в лингвострановедческом рассмотрении (на материале преподавания русского языка малийцам, говорящим на языке бамана). Москва : МГУ, 1985. 199 с.
21. Трубачев О.Н. Этногенез и культура древнейших славян: лингвистические исследования. Москва, 2002. 187 с.
22. Тупси М. Лингвострановедческий анализ русских соматических фразеологизмов. Москва : МГУ, 1984. 211 с.
23. Фарисенкова Л.В. Усиление мотивации речевой деятельности студентов-нефилологов на завершающем этапе обучения в языковом страноведческом спецкурсе. Москва : МГПИ, 1986. 217 с.
24. Фомин Б. Н. Сочетание двух каналов сообщения страноведческой информации (на русском языке и на родном языке адресата) на начальном этапе изучения русского языка иностранными студентами нефилологических специальностей. Москва : МГУ, 1988. 187 с.
25. Фразеология в контексте культуры: сб. статей. Москва : Языки русской культуры, 1999. 413 с.
26. Человеческий фактор в языке. Язык и картина мира / под ред. В.Н. Телия. Москва : Наука, 1991. 214 с.
27. Чуковский К.И. Высокое искусство: О художественном переводе. Москва, 1988. 298 с.

28. Чумак Л.Н. Язык как отражение национального менталитета. *Русский язык: исторические судьбы и современность*. международная конференция исследователей русского языка. Москва, 2001. С. 79 – 80.
29. Швейцер А.Д. Перевод в контексте культурной традиции *Литературный язык и культурная традиция*. Москва, 1994. С. 212 – 327.

Словники та довідники:

1. Алефиренко Н.Ф., Золотых Л.Г. Фразеологический словарь: Культурно-познавательное пространство русской идиоматики. Москва : Элипсис, 2008. 511 с.
2. Балыхина Т.М., Горчакова Н.Ю., Денисова А.А. Лингвокультурологический методический словарь. Москва : РУДН, 2008. 48 с.
3. Берков В.П. Мокиенко В.М., Шулежкова С.Г. Большой словарь крылатых слов русского языка: ок. 4000 единиц. Москва : Русские словари: Астрель: АСТ, 2000. 618 с.
4. Жайворонок В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. Київ: Довіра, 2006. 412 с.
5. Руднев В. Энциклопедический словарь культуры XX века: Ключевые понятия и тексты. Москва : Аграф, 2003. 712 с.
6. Русское культурное пространство: Лингвокультурологический словарь. Вып. 1 / И.С. Брилева, Н.П. Вольская, Д.Б. Гудков и др. Москва : Гнозис, 2004. 612 с.
7. Словарь русской мудрости / Сост. Н.Е. Бенедиктова. Нижний Новгород, 1998. 524с.
8. Славянские древности: Этнолингвистический словарь / под ред. Н.И. Толстого. Москва : Наука, 1995. Т. 1 – 2.
9. Степанов Ю.С. Константы. Словарь русской культуры: Опыт исследования. Москва : Языки русской культуры, 1997.

Інформаційні ресурси:

1. Сепир Э. Избр. Труды по языкоznанию и культурологии. URL: http://www.gumtr.info/bibliotek_Buks/Linguist/sepir/intro.php (дата обращения: 15.04.2018).
2. Этимологический словарь славянских языков / под ред. О.Н. Трубачева. URL: <http://essja.narod.ru/> (дата обращения: 11.02.2018).

Погоджено

з навчальним відділом

« 30 » бересня 2019 р.

O.B.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		залик
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	2 (незадовільно)

Після виконання програми курсу «Лінгвокраїнознавство» студент може набрати максимальну кількість балів (**100**), яка складається з

1) поточного контролю, яке спрямоване на перевірку знань студента і здійснюється викладачем протягом семестру – **60 балів** – за сумою наступних результатів:

- поточного тестування за кожною темою (максимум **6 балів**),
- виконання практичного завдання до плану заняття та підготовка питань (максимум **50 балів**),
- контрольного тестування за результатами вивчення матеріалу Розділ 1. Основні положення лінгвокраїнознавства (максимум **2 бали**);

2) підсумкового контролю (залику) у вигляді теоретичного питання (максимум **10 балів**) та виконанні практичних завдань (максимум **10 балів**), який представлений у формі усного опитування (максимум **20 балів**) та захисту аналітичної довідки (максимум **20 балів**).

Допуск студента до підсумкового контролю (залику) – 35 балів із 60 поточних.

НОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

А високий (100 - 90): Студент виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, засвоїв взаємозв'язок основних категорій і понять з лінгвокраїнознавства, успішно захистив аналітичну довідку.

В середній (89 - 82): Студент дав правильну і вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і наукових джерел, уміння використовувати загально відомі докази із самостійною правильною аргументацією, але не зовсім вдало захистив роботу на задану тему.

С (81 – 74): Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь при захисті. Допущені несугучеві неточності, помилки зміг самостійно відправити.

Д достатній (73 – 64): Студент виявив знання основного навчального матеріалу, відповів на поставлене запитання, допустив суттєві помилки, але продемонстрував здатність усунути ці помилки за допомогою викладача. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Е (63 - 60): Студент відтворює основний навчальний матеріал з помилками й неточностями без відповідної аргументації, допустив помилки при розв'язанні практичних завдань.

F початковий (59 – 35): Студент дав неправильну відповідь на запитання, виявив значні прогалини в знаннях навчального матеріалу, не підготував жодної аналітичної довідки.

X (34 – 0): Студент продемонстрував відсутність знань з курсу «Лінгвокраїнознавство» та не спромігся захистити наукову роботу.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика: учеб. пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. Санкт-Петербург : Союз, 2001. 278 с.
2. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Лингвострановедческая теория слова. Москва : Русский язык, 1980. 320 с.
3. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Москва : Русский язык, 1990. 246 с.
4. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура. Три лингвострановедческие концепции: лексического фона, речеповеденческих тактик и сапиентемы / под редакцией Ю.С. Степанова. Москва : Индрик, 2005. 1040 с.
5. Воскресенская Л.Б. Лингвострановедческая паспортизация лексики. Москва : Изд-во МГУ, 1985. 121 с.
6. Гапонів О.В., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство. Англомовні країни : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 352 с.
7. Емельянова Я.Б. Лингвострановедческая компетенция переводчика: теория и практика: монография. Нижний Новгород : ООО «Стимул-СТ», 2010. 201 с.
8. Зинченко В.Г., Зусман В.Г., Кирнозе З.И. Межкультурная коммуникация. Системный подход: учебное пособие. Нижний Новгород : Изд-во НГЛУ им. Н.А.Добролюбова, 2003. 192 с.
9. Из опыта создания лингвострановедческих пособий по русскому языку / под ред. Е.М. Верещагина, В.Г. Костомарова и Ю.Е. Прохорова. Москва : Просвещение, 1977. 225 с.
10. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): учеб. для ин-тов и фак. иностр.яз. Москва : Высшая школа, 1990. 253 с.
11. Кононенко В.І. Українська лінгвокультурологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Вища школа, 2008. 328 с.
12. Кулибина Н.В. Методика лингвострановедческой работы над художественным текстом. Москва : Русский язык, 1987. 143 с.
13. Лингвострановедческий аспект преподавания русского языка иностранцам / под ред. Е.М. Верещагина и В.Г. Костомарова. Москва : Высшая школа, 1972. 241 с.
14. Роль и место страноведения в практике преподавания русского языка как иностранного / под ред. Е.М. Верещагина. Москва : Просвещение, 1969. 204 с.
15. Страноведение и преподавание русского языка иностранцам / под ред. Е.М. Верещагина и В.Г. Костомарова. Москва : Просвещение, 1972. 194 с.

Додаткова:

1. Андрейчина К. Страноведческое чтение. София, 1984. Ч. 1. 125 с.
2. Аникина М. Н. Лингвострановедческий анализ русских антропонимов (личное имя, отчество, фамилия). Москва : МГУ, 1988. 193 с.
3. Арутюнова Н.Д. Язык и мир человека. Москва : Языки русской культуры, 1998. 896 с.
4. Богатова Г.А. Историко-культурный аспект лексико-грамматического описания русского языка и проблемы менталитета. *Этническое и языковое самосознание*. Москва, 1995. С. 45 – 123.
5. Брагина А.А. Лексика языка и культура страны. Изучение лексики в лингвострановедческом аспекте. Москва : Русский язык, 1986. 195 с.